

gehanteerde codes van representatie blijft het geweld veilig ver weg. Misschien dat het voor een bepaalde generatie toeschouwers nog wel werkt; voor anderen, opgegroeid met Jan Decorte en Maatschappij Discordia, is het geloof in de illusie geweken. Dat maakt dat de voorstelling van De Trust toch heel erg binnen de fictie blijft steken, hoezeer ze het ook over de gruwel van de werkelijkheid wil hebben.

Weerstand

Toneelspelersgezelschap Stan sluit het seizoen van de Beursschouwburg Brussel af met een eenmalig gelegenheidsprogramma. Stan maakt van het kader van de *Sputnik* gebruik om uit het kader van het toneel, uit de fictie te stappen. Frank Verduyven speelt een jungleversie van *The Answering Machine* van de Noor Finn Iunker en de andere groepsleden lezen fragmenten uit *Über Allen Gipfeln ist Ruh* van Thomas Bernhard. Vervolgens installeren de spelers zich in dezelfde richting als het publiek, om mee te kijken naar een video over Mumia Abu Jamal, een zwarte activist op *deathrow* in de Noordamerikaanse staat Pennsylvania.

Door het verloop van deze avond stelt Stan op onontkoombare wijze de vraag naar het handelen, zeg maar aan De Trust voorbij. In *The Answering Machine* wordt het immobilisme getoond als gevolg van te veel mogelijkheden. Het onvermogen te kiezen stelt het handelen altijd weer uit. In *Über Allen Gipfeln...* krijg je een soort status-quo van de zelfgenoegzaamheid voorgeschoteld, die alleen mogelijk is doordat de personages systematisch de (politieke, historische) realiteit negeren. Daartegenover staat de oproep aan het einde van de video: 'Subscribe now. Sustain the campaign'. Teken de petitie. Stuur een fax naar gouverneur Ridge.

De toeschouwer wordt geen enkele ruimte meer gelaten om daar onderuit te komen, om niet te kiezen en niet te handelen. Die onvrijheid levert weerstand op. Want wie zou in 's hemelsnaam aan de kant willen gaan staan van het kunstenaarspaar uit *Über Allen Gipfeln*? Terwijl iedereen toch duizend-en-één dingen negeert, moet negeren, om voort te kunnen gaan. Waarom zou Jamal daarop een uitzondering moeten vormen? En wat heeft hij dat, om in dezelfde contreien te blijven, Leonard Peltier niet heeft, de Indianen-

activist die twee keer levenslang kreeg voor een moord die hij niet pleegde? En wie maakte die video, die wel wat amateuristisch-documentair, en dus authentiek, oogt maar allicht het resultaat is van een uitgekende propaganda-strategie? En waarom het zo ver zoeken, zijn er in Vlaanderen geen kwesties die om handelen zoniet actie vragen? Vele vragen rijzen – en daarmee verwijderd de toeschouwer zich van die ene priemende vraag die Stan stelt.

De kunst omarmen, maar tegenover een effectieve daad als die van Stan weerstand voelen? In elk geval verdwijnt het onbehagen niet met de voorstelling; ze wordt blijvend gevoed door de werkelijkheid. Zo bericht de krant De Morgen twee weken na de avond in de Beursschouwburg in een paginagroot artikel dat Mumia Abu-Jamal zal worden geëxecuteerd.

Hildegard De Vuyst

Deze tekst werd geschreven voor *Carnet* 1995/3 (verschijnt 15 september). *Carnet* is een publikatie en co-productie van Nederlands-Vlaams Instituut voor de Podiumkunsten (EESV).

SPEELTEATER GENT

DE KOPERGIETERY

'95 - '96

Theater, dans, muziek, film en plastische kunsten samengebracht in De Kopergieterij, huis voor jonge kunst in Gent

DE PRODUCTIES VAN SPEELTEATER GENT:

Charlotte - regie/choreografie Luc Frans en Ives Thuwis

De heuvels van Blauw - regie Rieks Swarte

Winters - regie Eva Bal, muziek Paul Carpentier

Alleen. Alleen - choreografie Ives Thuwis

OZ, De Wijze - regie en muziek Paul Carpentier

'Mijnheer Bach! Mijnheer Bach!' en 'Verliefd/Verloren' zijn uitgenodigd op festivals in Wenen, Moskou, Newcastle, Montréal e.a.

TE GAST IN DE KOPERGIETERY:

Stella Den Haag - Teneeter - Blauw Vier - Toneelschuur Haarlem - Theater Artemis

Internationaal Filmfestival van Vlaanderen, Gent - Huis aan de Amstel - Theater Terra - Tevengebroed

Felicette Chazerand - Het Gevolg - de Zondvloed III ...

Dag- en avondvoorstellingen - Workshops en dramaprojecten met kinderen en jongeren

Informatie en reservaties: Speeltheater Gent/De Kopergieterij Blekerijstraat 50 - 9000 Gent tel. 09 233 70 00

Met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Administratie Kunst en Departement Onderwijs);

de Nationale Loterij; de Provincie Oost-Vlaanderen en de Stad Gent